

Nummer 94 (2006-4)

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

België bezet Kleef (2)

Machinestempels deel 3

inschrijfnummer K.v.K. 40145615

REDACTIE

Redactieadres:

F. v.d. Puttestraat 27
6535 WD Nijmegen
Tel. 024-3562711

Expeditie:

J.H.M. Furer

Redactie:

J. Spijkerman
J. Mulder

Foto 's: v.d. Wagt

Grafische vormgeving:

W. Resink

Programma 2^e helft 2006 / 1^e helft 2007

vrijdag 1 december, ledenavond o.a. met de traditionele bingo waar prachtige prijzen te winnen zijn!

maandag 18 december, regionale ruilavond thema Nederland en O.G. (= 3de maandag)

dinsdag 19 december, middagbijeenkomst

dinsdag 16 januari, middagbijeenkomst

vrijdag 19 januari, ledenavond (= 3de vrijdag)

maandag 22 januari, regionale ruilavond thema België en Luxemburg

vrijdag 2 februari, ledenavond

dinsdag 20 februari, middagbijeenkomst

In verband met Postzegel Totaal is er geen regionale ruilavond in februari,

vrijdag 2 maart, ledenavond

zondag 25 febr, **Postzegel-Totaal** in alle zalen van de "Klokketoren" van 9.00-17.00 uur.

dinsdag 20 maart, middagbijeenkomst

maandag 26 maart, regionale ruilavond thema Scandinavië

vrijdag 6 april, ledenavond tevens kijkavond voor de kavel van grote halfjaarlijkse veiling op 07-04-2007

zaterdag 7 april, grote halfjaarlijkse veiling alleen voor leden, bezichtiging van de kavel tussen 10.30-12.00 uur.
aanvang van de veiling 13.30 uur.

dinsdag 17 april, middagbijeenkomst

maandag 23 april, regionale ruilavond thema Duitsland

vrijdag 11 mei, ledenavond , (= 2de vrijdag)

dinsdag 15 mei, middagbijeenkomst

maandag 21 mei, regionale ruilavond thema Oostenrijk en Zwitserland (= 3de maandag)

vrijdag 1 juni, ledenavond tevens veiling met alle kavels inzet BOD!!! Als afsluiting van het seizoen is er een gratis presentieverloting waarbij iedere aanwezige gegarandeerd een prijs ontvangt.

dinsdag 19 juni, middagbijeenkomst

maandag 25 juni, regionale ruilavond thema Engeland en Gebieden.

Alle bijeenkomsten vinden plaats in "de Klokketoren", Slotemaker de Bruïneweg (hoek Muntweg), Nijmegen (tel. 024-3552649).

Aanvang middagbijeenkomsten 14.30 uur, zaal open 14.00 uur.

Regionale ruilavonden van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Aanvang gewone bijeenkomsten 20.00 uur, zaal open 19.00 uur.

Op alle gewone bijeenkomsten is er een veiling met goede kavels. Daarnaast is er een presentie, bis en gewone verloting.

De bijeenkomsten van de jeugd zijn van 19.00 uur tot 20.30 uur op de vrijdagen 8 december, 12 januari, 9 februari, 9 maart, 13 april, 11 mei en 8 juni.

Jo Toussaint in de prijzen

De grote stimulator van het Bekertoernooi tijdens Postzegel Totaal is Jo Toussaint. Als een van de organisatoren kan hij echter nooit meedoen. Dat is natuurlijk spijtig, temeer daar Jo het leuk vindt om een voordracht te houden.

Onlangs is er in België voor de eerste keer een Bekertoernooi gehouden voor Thematische Filatelie. Daar kon Jo dus wel aan mee doen. Met zijn lezing "De mijnlamp, een onmisbare hulp" heeft hij daar de eerste prijs gewonnen.

Uiteraard feliciteren wij hem daar van harte mee.

We hopen dat hij deze lezing ook een keer bij ons wil houden, zoals hij dat ook in Kleef doet.

Veiling

Voor onze volgende grote veiling op 7 april 2007 kunt u tot op de ledenbijeenkomst van 2 februari bij onze veilingmeester een lijst inleveren. Deze lijst dient te worden aangeleverd als een Excel-sheet in een door de vereniging gemaakt formaat. Voor degene die voor de eerste keer een lijst wil inleveren, dient daarvoor contact op te nemen met de veilingmeester.

De floppy's met Excel-sheets kunt u naar de veilingmeester sturen of op een van de bijeenkomsten bij hem inleveren. Zijn adres is:

H. Pierlo, Oliemolen 5 , 7041 BR 's Heerenberg, tel. 0314-661433

Ledennieuws

Opgezegd

642 P.M. Wolfs
1137 P. van Gestel van het Schip
1152 J.A.M. Arendsen
607 E. Michelotti
459 Mw. Haffmans- Theinissen
446 H. Roelandschap-Jenniskens,
979 E. van Elk
916 J. Wouda
201 J. Huisman
842 E. Jonker
437 S. Claus
1138 H. Dirks
436 G. van Rumund
603G R. de Vos

Ons lid

J. Kraft

is onlangs overleden.
Wij wensen de familie veel sterkte toe.

1143 A. van Leeuwen van Noord
1138G G. Dirks Pfenning
933 L. Nuy Claus
793 A.J.M. Peters

Nieuwe leden

1164 M. Bleumink Liebers
981 H.J.F. ten Haaf

50 Jaar getrouwd

Op 10 november waren Mevr. van Hoogstraaten-v. Rijswijk en haar man 50 jaar getrouwd. Bij deze onze hartelijke gelukwensen.

Wijzigen naam

Op de laatste bijeenkomst van de Workshop Thematische Filatelie waren er 5 nieuwe enthousiaste deelnemers. Eigenlijk zou de naam gewijzigd moeten worden want het is niet zo dat er gewerkt moet worden en daarnaast zijn ook verzamelaars van de traditionele filatelie welkom.

Volg het voorbeeld van de 5 en kom eens kijken op de volgende bijeenkomst op 20 december om 19.30 uur in De Klokketoren. Ook al doet u maar 1 idee op om uw verzameling te verbeteren, dan is dat de investering van een avond al waard.

Gewoon doen dus !!

Agenda Ledenjaarvergadering 19 Januari 2007

De agenda:

1. Opening, een woord van welkom en herdenking.
2. Mededelingen vanuit het bestuur en ingekomen stukken
3. Notulen van de Jaarvergadering van 13 januari 2006 (Novioposta nr. 91-2006.1) en van de extra Ledenvergadering op 3 maart 2006
4. Verslag van het afgelopen jaar op onderdelen: met waar nodig een mondelinge toelichting op de Jaarverslagen van:
 - a: voorzitter
 - b: secretaris
 - c: ledenadministratie
 - d: commissie activiteiten
 - interne activiteiten
 - leesmap en bibliotheek
 - externe activiteiten
 - e: commissie veilingen en commissie verlotingen
 - f: ledenwerving
 - g: jeugdafdeling
 - h: redactie Novioposta
 - i: rondzenddienst
 - j: nieuwtjesdienst
 - k: FDC-dienst
 - l: penningmeester
5. Verslag Kascontrolecommissie 2005-2006
6. Vaststellen financieel verslag; verlenen van decharge voor het gevoerde financiële beleid
7. Benoeming Kascontrolecommissie 2006-2007
8. Vaststellen begroting en contributie seizoen 2007-2008
Het Bestuur stelt voor de contributie vast te stellen op € 23,25. Dit is € 0,25 hoger dan vorig jaar (de meerkosten van het Maandblad).
9. Bestuursverkiezing
Dit jaar is onze secretaris, de heer W. Goossens aftredend.
Hij stelt zich herkiesbaar: het bestuur stelt voor hem te herbenoemen.
Eventuele andere kandidaten kunnen zich tot aan de vergadering melden bij de secretaris, mits deze aanmelding is voorzien van handtekeningen van tenminste tien leden en de bereidverklaring van de kandidaat.
10. Mededelingen over het 25-jarig jubileum in 2008
11. Wat verder ter tafel komt
12. Rondvraag
13. Sluiting.

Het Bestuur verwacht een grote opkomst.

Uw secretaris.

Betaling contributie 2007

Onlangs bericht ontvangen van de girodienst dat per ingaande van 1 januari 2007 de acceptgiro's in de huidige hoedanigheid gaan verdwijnen. De huidige acceptgiro's kan ik dan niet meer verwerken, omdat de acceptgiro niet meer als bijlage bij het dagafschrift komt, waardoor ik niet meer kan zien wie de contributie heeft betaald.

Wij hebben daarom gekozen om over te gaan naar de incassogiro.

Voordelen:

eens per jaar wordt het lidmaatschap automatisch van uw girorekening afgeboekt naar giro 575462. Dit zal jaarlijks omstreeks 1 september gebeuren.

Aanmaningen zullen niet meer voorkomen. Nu ontvangt ca. 25% van de leden een aanmaning. Aanmaningen verhogen de kosten van het lid, want deze kosten worden doorberekend.

Een goedkope manier om te betalen. Als er rekeningen e.d. verzonden moeten worden, worden deze kosten op de leden verhaald en werkt dit contributie verhogend.

Bent u het niet met de afboeking eens, dan kunt u de automatische incasso laten terug boeken. Dit kan dan wel mogelijk het einde van uw lidmaatschap betekenen.

Over enige tijd zult u van ons een brief ontvangen waarin u een machtigings-formulier aantreft. U gelieve deze te tekenen en naar ons te retourneren.

Indien u erop staat om een rekening te ontvangen, dan moet u rekening houden met een hoger contributie bedrag.

MAAK HET ONS GEMAKKELIJK EN HELP ONS DE CONTRIBUTIE LAAG HOUDEN.

De penningmeester

Van de Redactie

Het lijkt nog maar zo kort geleden, dat we dit jaar begonnen met allerlei verwachtingen en idealen. En nu staan we al weer op de grens van twee tijdperken: het ene gaat, het andere wacht en niemand weet wat ons wacht.

We kunnen slechts terugzien op wat we hebben mogen doen en wat we mochten ontvangen. Voor de een zal dit meer zijn dan voor de ander, maar voor allen was er zoveel, dat er plaats is voor dank. Maar in een gehaaste en voortsnellende tijd is er zo moeilijk tijd voor dank. Althans dat menen we.... En als we die dank hebben kunnen brengen, kunnen we ook het vertrouwen vinden om het nieuwe jaar te beginnen. We weten gelukkig overigens, niet wat het volgende jaar ons zal brengen, maar we hopen van harte dat het voor U, ja voor ons allen een jaar mag zijn met veel zegeningen. Wij hopen ook, dat U allen uw lidmaatschap van onze vereniging bewust zult zijn en dat U als zodanig zult handelen. Want alleen, dan zullen wij als vereniging het ons geschonken vertrouwen waard zijn. Wij hopen allen

op het grote persoonlijk geluk en het ligt ook binnen ons bereik, als we geleerd hebben, dat het grote geluk meestal in kleine dingen ligt. Denk hierbij vooral aan de goede vriendschappelijke geest en sfeer die in onze mooie vereniging heerst. Zeker, wij zullen in 2007 ook met moeilijkheden te kampen krijgen, zowel in het persoonlijke vlak als in verenigingsverband. Als wij deze moeilijkheden echter aanvaarden en deze zo verstandig mogelijk proberen op te lossen, zijn die lang zo zwaar niet meer. Laat U door geen tegenslag weerhouden om met volle teugen te kunnen genieten van de goede dingen die het leven net zo goed voor U als voor ieder ander in petto heeft. Optimisme en vertrouwen in de toekomst zijn de beste middelen om U gelukkig te maken.

Wij wensen van harte, dat het komende jaar voor U in het teken van vertrouwen zal staan. We zouden ieder van U persoonlijk willen zeggen hoe intens wij het geluk voor U wensen.

Het geheim van het ware geluk ligt immers in het feit, dat het verworven moet worden. Verworven door vriendschap door een hechte samenwerking door allen en voor allen. En dan niet alleen thuis en met woorden alleen, maar met daden, zowel op de werkplek als in de vereniging.

Het geluk wordt ons nu eenmaal niet zo maar in de schoot geworpen, al heeft het soms de schijn dat sommigen er goedkoop er goedkoop aankomen. Er moet voor gewerkt worden. Men dient er "iets" voor te doen. Zowel individueel als gezamenlijk. Vooral dit laatste is een belangrijk facet.

Wij wensen U daarom veel moed, doorzettingsvermogen en een vaste wil om gelukkig te worden. Als U deze deugden eenmaal verworven hebt, zal het geluk niet wegblijven, daar kunt U zeker van zijn. Een gelukkig, een voorspoedig, een werkzaam en een succesvol filatelistenjaar voor U allen, is de wens van uw redactie.

W.Resink (redactie)

Vanuit het bestuur.

In de algemene ledenvergadering begin dit jaar, die ik toen nog als gewoon lid bijwoonde, verleende de kascommissie decharge aan het bestuur van de vereniging voor het gevoerde financiële beleid. Naast dit gebruikelijke geluid vanuit de kascommissie waren er echter ook aanbevelingen, die bedoeld waren om het bestuur aan het denken te zetten. Dat hebben ze ook gedaan: in bijna elke bestuursvergadering zijn een of meer van deze aanbevelingen aan de orde geweest. Ik zal een poging doen hier weer te geven waartoe dit onder andere geleid heeft. Het eerste advies was om in de resultatenrekening de kosten en baten van elk onderdeel in het financiële verslag op te nemen. Het bestuur heeft tot nu toe elk jaar in de bestuursvergadering van de penningmeester de gegevens beschikbaar gehad om het reilen en zeilen per onderdeel te kunnen overzien. Besloten is dat leden die daar belangstelling voor hebben eveneens inzage kunnen krijgen in deze

cijferopstellingen. Het integraal openbaar maken van deze cijfers op onderdelen lijkt ons echter niet verantwoord. Ons standpunt hierin is: voor de leden hebben we geen geheimen, maar naar buiten gaan wij prudent met deze gegevens om, zonder te kort te doen aan de statutaire informatieplicht.

Het tweede advies was om "actie te ondernemen om het ledenbestand op zo kort mogelijke termijn aanzienlijk uit te breiden". Dat is makkelijk gezegd, maar niet zo eenvoudig te verwezenlijken. In mijn korte woordjes aan het begin van onze ledenavonden heb ik daarom alle leden op te roepen mee te helpen om dit advies inhoud te geven. Ook de heer Rijsdijk nam daartoe de pen te hand voor een dergelijke oproep in Novioposta. Tussentijds is er op initiatief van mijn collega van de vereniging in Boxmeer een gesprek geweest om te bezien of onze verenigingen mogelijk dingen samen zouden kunnen doen. Hoewel wij een Nijmeegse vereniging zijn staan we open voor leden van buiten: het is echter vooral aan hen om op dit moment te bepalen of ze stappen willen ondernemen of om met voorstellen te komen wat samen gedaan zou kunnen worden.

Het derde advies was om de commissie die het 25-jarig jubileum voorbereid een verantwoord budget toe te kennen met als grootste prioriteit het werven van nieuwe leden. Sinds vorig jaar is er geen afzonderlijke commissie meer voor deze activiteit. Natuurlijk wordt er door diverse mensen wel aan gewerkt, maar in nauwe samenwerking en samenhang met het bestuur. Ook is er een bedrag voor gereserveerd.

Het vierde en laatste blok van adviezen dat werd gegeven was het op korte termijn instellen van een commissie die de financiële structuur van de functies in de vereniging zou gaan onderzoeken. Deze commissie zou voorstellen moeten voorbereiden om het huishoudelijke reglement en de statuten van de vereniging waar nodig aan te passen. Via de voorzitter zou de kascommissie tussentijds op de hoogte gehouden moeten worden. Op de ledenvergadering van 3 maart 2006 heeft het bestuur (waarvan ik op dat moment nog geen voorzitter was) meegedeeld, dit advies niet op te volgen. Het bestuur was van mening dat het toezicht op de financiën niet alleen een taak van de kascommissie is, maar een integraal deel van de bestuurs taak van het hele bestuur. Het bestuur wordt daarin terzijde gestaan door de financiële commissie, waarvan zowel de penningmeester als de financiële man van de rondzenddienst deel uitmaken. Natuurlijk hebben we tijdens de afgelopen bestuursvergaderingen stil gestaan bij de financiële risico's die zowel individuen als de vereniging als geheel lopen bij de wijze waarop wij momenteel werken en de omvang van de verzekering, die deze schade dekt en moet beperken. Als het vennootschapsrecht op ons van toepassing zou zijn, zouden we sommige zaken misschien om belastingtechnische redenen b.v. wel wat anders moeten regelen, maar we hebben hier te maken met een vrijwilligersorganisatie, waarin de leden gezamenlijk de koers en werkwijze bepalen en het bestuur tracht het (vrijwillig uitgevoerde) beleid zo goed en nauwkeurig mogelijk te verantwoorden.

Tussentijds heb ik als voorzitter een gesprek gehad met de mensen die bij de vorige en de nieuwe kascommissie betrokken zijn. Daar hebben we afgesproken dat ik in dit nummer van Novioposta verslag zou doen van de wijze waarop het hele bestuur met de aanbevelingen is omgegaan. Ik kan u verzekeren dat dit met de nodige

intensiteit gebeurd is. Het is aan onze leden om zich een oordeel te vormen over de wijze waarop we met de adviezen zijn omgegaan. De kascommissie wens ik ook nu weer een kritische blik toe bij de controle van onze jaarstukken en ik hoop dat ze wederom kunnen constateren dat het bestuur weer op zorgvuldige wijze met de centen is omgegaan.

Namens het bestuur, Ton Buitenhuis, voorzitter.

Diep getroffen waren wij door het bericht op
01.07.2006 van het overlijden van

TRUUS FURER=SCHRAVEN

die op 75 jarige leeftijd werd weggerukt uit
haar gezin.

De redactie van Novioposta verliest in haar
een geweldige gastvrouw op de redactieavonden,
maar vooral ook haar betrokkenheid met een
ieder van de redactieleden zullen wij missen.

Haar heengaan betekend een groot verlies voor
haar echtgenoot Jo, haar kinderen en haar
kleinkinderen, maar ook voor Novioposta die
haar zo dierbaar was.

Nomens Noviopost en redactie wensen wij hen
veel kracht en sterkte toe om dit moeilijke
verlies te kunnen verwerken.

HAAR NAGEDACHTENIS ZAL BIJ ONS STEEDS IN
DANKBARE HERINNERING BLIJVEN VOORT LEVEN

ZIJ RUSTE IN VREDE:

Kerstmis

't Is weer de tijd voor mooie woorden
Voor oratoria en zo,
Met solozang en pracht-akkoorden,
En...voor een kostbaar kerstcadeau.

't Is weer de tijd voor feestverlichting,
Die alles zet in helle gloed.
De winkelstand kent zijn verplichting
En weet hoe ze verkopen moet.

't Is weer de tijd voor feest'lijk eten
En zorgen voor het gretig lijf.
Er wordt royaal met geld gesmeten,
't Hoort blijkbaar bij het kerstbedrijf.

't Is nu de tijd van welvaartsstreven
En tonen dat men 'status' heeft.
'Die kribbe - wat kan die nog geven?
Die heeft zijn tijd wel overleefd'.

Een stal als home - daaruit te starten,
Dat is geen status voor een kroon.
Die speelt een leven lang wel parten,
Verguizing wordt alleen het loon.

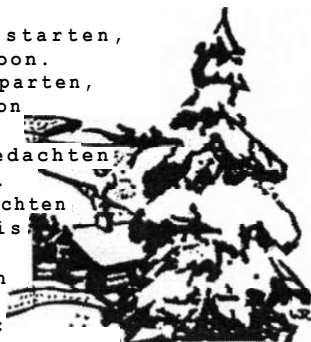
Dat klopt dan wel, want kerstgedachten
Gaan onder in het feestgedruis.
De welvaart doet zo veel verwachten
Dat niet past in ons status-huis.

Hoe hoog we echter zijn gezeten
In kennis, rijkdom en zo meer,
We moeten daarom niet vergeten:
Dat kribbe-kindje bracht een leer.

Een leer, die duizenden van jaren
Een basis aan het leven gaf.
Wie onzer durft nu nog verklaren:
Hij was van een te laag komaf?

Het wordt eens tijd, de leer te leven,
Die 't kerstkind aan de wereld gaf.
En status - ach, het duurt maar even,
Dan is ook daar het nieuwtje af.

W. Resink

Postzegel

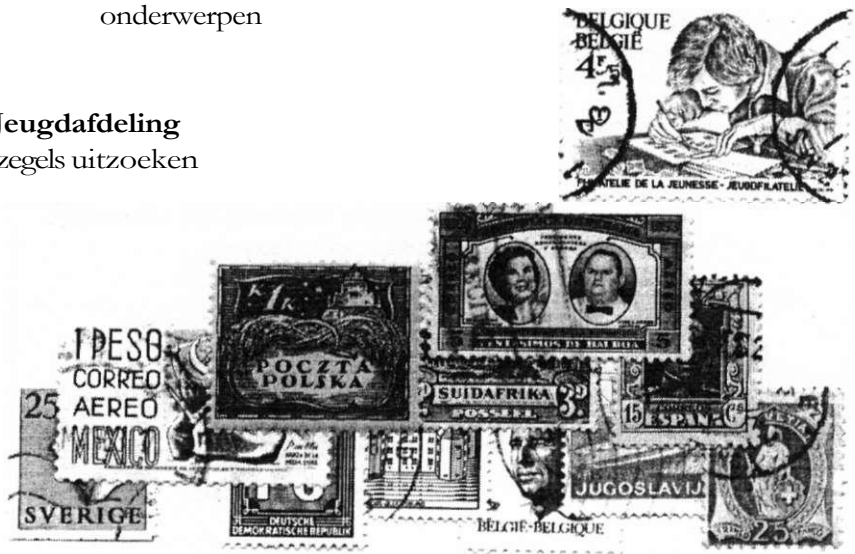
Jaarlijkse postzegel - ruil en - informatiedag
modern postzegel verzamelen in al zijn facetten

Computer en filatelie
door leden van Noviopost
demonstraties en Internet

Tentoonstelling
Verzamelingen
van leden

Beker toernooi
Dialezingen over Thematische en
Algemene filatelistische
onderwerpen

Jeugdafdeling
zegels uitzoeken

- totaal

**Zondag 25 februari 2007 van 10.00 - 17.00 uur
in alle zalen van Wijkcentrum 'de Klokketoren'**

Ruilen

Voor het kenmerk van de
verzamelaar genoeg ruimte

Taxaties

Gratis vrijblijvende taxaties
door deskundigen

Volop bekende handelaren

uit Nederland en Duitsland
met materiaal van de hele wereld

Informatie

over het moderne verzamelen
landelijke filatelistische vakbladen

Filatelistische opruimings/restanten - markt

Bestaande uit postzegels, poststukken e.d.
Uit diverse nalatenschappen

België bezet Kleef (2)

In het eerste deel (Novioposta 72, nr. 2 2001, pag 9-17) is beschreven hoe de post voor de Belgische militaire bezetting van het Rijnland georganiseerd was. Geschreven werd over de in portvrijdom verstuurde kaarten, maar er is meer.

De Belgische bezetting van het Rijnland begon op 1-12-1918. Vanaf 16-12-1918 werd de burgerpost weer toegelaten en uitgevoerd door de Duitse Reichspost. De Belgische militairen hadden vanaf dat moment twee mogelijkheden voor het versturen van hun post. Met de veldpost of met de Reichspost. Voor drukwerk, kranten, kaarten en brieven tot 20 gram genoten de militairen portvrijdom. Dit deel van de post zal dus wel via de Belgische veldpost zijn gegaan. Voor brieven zwaarder dan 20 gram en aanvullende diensten als expresse en aantekenen, moest worden betaald. Dat kon op twee manieren. Of gebruik maken van de veldpost en met Belgische postzegels het verschuldigde bedrag voldoen, of gebruik maken van de Duitse Reichspost.

Eenvoudig. Hiermee zou dit hoofdstuk afgesloten zijn, ware het niet dat politiek, geld en macht een rol spelen in het verdere verloop van de geschiedenis.

1. Het eerste project

Een vooraanstaand verzamelaar uit Antwerpen schrijft al op 6 december 1918 een brief naar de Minister van Posterijen met een verzoek om een serie opdrukzegels te vervaardigen voor gebruik in het bezette Rijnland. De Duitse bezetters hadden immers hetzelfde gedaan gedurende de Eerste Wereldoorlog.

Brief met Duitse bezettingszegels voor België

Op het Ministerie was men ook al op dit idee gekomen. De Directeur Generaal schrijft, eveneens op 6 december, een brief naar de Directie van het Zegel over hetzelfde onderwerp. De tekst van de opdruk zou moeten luiden:

Occupation Belge en Allemagne - Belgische bezetting in Duitsland

Daarbij een waarde aanduiding plus **Pf** of **Mark**.

Proef voor opdruk

Men gaat voortvarend te werk en er komen drukproeven. Op 31 januari 1919 stelt de Directeur Generaal een dienstnota op waarin hij zich o.a. afvraagt hoe de burgerpost in het bezette gebied geregeld gaat worden. De Duitse Reichspost werkt namelijk nog steeds en er zijn geen tekenen dat er een overname door de Belgische post komt. Er wordt in februari besloten om het idee voor te leggen aan de Inter-Geallieerde Conferentie, hoewel het Ministerie van Oorlog geen probleem ziet.

Op 15 maart komt het antwoord van Maarschalk Foch: het voorstel is strijdig met artikel 5 van het Wapenstilstandsverdrag. Artikel 5, paragraaf 2 luidt:

De gebieden op de linker Rijnsoever zullen bestuurd worden door de lokale overheden, onder controle van de geallieerde bezettingstroepen en deze van de Verenigde Staten.

Niets overname door de Belgische post en dus geen bezettingszegels. Op 21 maart gaat bericht naar de Directie Zegelwaarden dat er geen bezettingszegels komen. Het project sterft een stille dood.

2. Toch zegels. Waarom?

De politiek gaat zich ermee bemoeien. In dat geval spelen er vaak andere zaken een rol dan die van de logica.

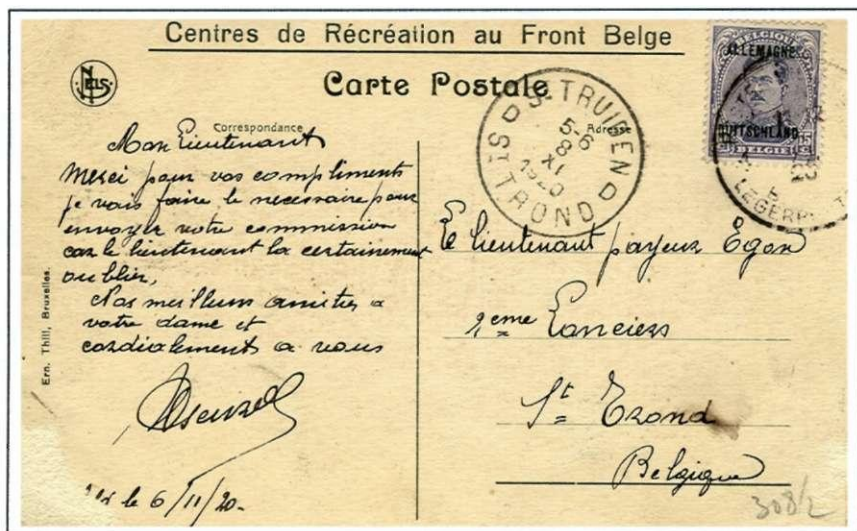
De volksvertegenwoordiger O. Vermeesch schrijft op 7 maart een brief aan de Minister van Posterijen met het verzoek om een serie postzegels uit te geven met opdruk "Allemagne" of "Rhin". Deze zegels zouden uitsluitend gebruikt worden door de militairen in Duitsland voor hun post naar België. Als extra argument voert hij aan dat de zegels gekocht zullen worden door filatelisten wereldwijd, wat een mooie meevaller voor de schatkist zou zijn. Dus toch opdrukzegels zonder in strijd te zijn met het Wapenstilstandsverdrag.

De Directeur Generaal is echter terughoudend, men weet immers nooit welke valkuilen men bij deze omstandigheden kan tegenkomen. Het gelukt om de zaak in de ijskast te zetten.

Maar volksvertegenwoordiger Vermeesch laat zich niet uit het veld slaan en stuurt op 25 mei opnieuw een brief naar de Minister van Posterijen. Er volgt overleg met het Ministerie van Oorlog. Op 26 juni gaat er een brief heen en op 28 juni komt de toestemming voor een opdruk 'Allemagne-Duitschland'. Men gaat aan de slag en op 9 juli wordt beslist dat alle waarden van de normale frankeerserie zullen worden overdrukt.

Op dezelfde dag besluit men echter ook het project voorlopig uit te stellen. De mogelijkheid dat de Duitse Reichspost alle post voor de militairen gaat verzorgen, wil men aan een onderzoek onderwerpen. Als dat zou gebeuren, zijn er helemaal geen zegels meer nodig. Een tactische zet om het project alsnog te staken?

Op 14 juli schrijft de Directeur Generaal namelijk aan de Minister van Posterijen het voorstel om af te zien van de uitgifte van de zegels. De volgende dag was het antwoord van de Minister er al. De postzegels moeten verschijnen omdat het politiek belangrijk

Kaart met een opdrukzegel van 15 c. verstuurd op 6-11-1920

Op 20 september 1919 verschijnen dan eindelijk de zegels. Ze mochten gebruikt worden door Belgische militairen in het Rijnland en door een aantal "Commissies" voor frankering van post naar België. De zegels worden alleen aan hen verkocht door de militaire postkantoren in het bezette gebied. Filatelisten, handelaren en andere belangstellenden kunnen ongestempelde zegels kopen in het postkantoor Brussel 1. Deze zegels worden daar niet afgestempeld. Gestempelde zegels kan men alleen verkrijgen via correspondentie met militairen in het Rijnland. De post wordt op de militaire postkantoren in het bezette gebied afgestempeld. De militairen en de meeste "commissies" genoten portvrijdom voor het grootste gedeelte van hun correspondentie, zodat echt gebruikte zegels moeilijk te vinden zijn.

Opmerkingen

Niet alle details van het gebruik van de zegels zullen we bekijken, maar 2 zaken willen we hier aanstippen.

1. Eind 1923 waren de zegels uitverkocht en er verschijnt geen nieuwe oplage. Op 27-11-1929 verlaten de laatste Belgische troepen het Rijnland. Pas op 1-5-1931 worden de zegels buiten gebruik gesteld. De datum van 1-5-1931 is een officieel besluit dat niet overeenkomt met het gebruik in de praktijk.
2. Als we de tarieven bekijken, dan is het maximale bedrag dat normalerwijze als frankering (tot eind 1923) gebruikt zou worden 2,50 Frank (brief van 100 gram + aantekenen + expresse). De vraag blijft wat het doel was van de zegels van 5 en 10 Frank.

J. Mulder en H. van Rooijen

*Kaart met opdrukzegel van 20 c. verstuurd vanuit Aachen op 1-4-1926 door
Comptoir Beige de Repartition des Charbons Allemands*

Literatuur

- Het gebruik van de postzegels met opdruk 'Allemagne-Duitschland' 1919-1931, M. Van der Muilen in Maandblad 250 van de KVBP-Stadiekkring, oktober 1995.
- Mchel Europa-Katalog West 1995/96 A-I, pag.235.

Machinestempels als verzamelgebied (3)

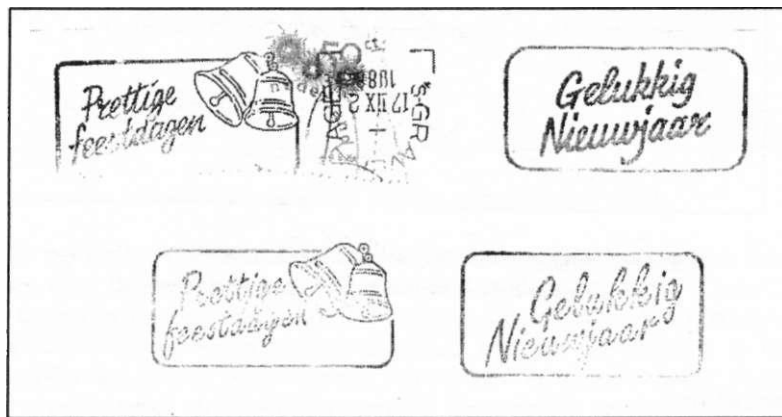
Jos M.A.G. Stroom.

Zo'n 10 tot 15 jaar geleden kon je nog regelmatig interessante vlagstempels tegenkomen. In die tijd had iedere enigszins beduidende stad in het postkantoor een of meerdere stempelmachines staan die (vrijwel) dagelijks gebruikt werden. Maar tegenwoordig wordt alle standaardpost verwerkt in de grote postfabrieken. Bovendien worden daar nog maar nauwelijks bijzondere stempelvlaggen gebruikt. Maar nu is de decembermaand "Het Walhalla" voor de verzamelaar van machinestempels.

Want tijdens de Kerst- en Nieuwjaarsperiode (die in "postjargon" de KNJ-periode heet) wordt dan alles wat maar stempelen kan tijdelijk weer van stal gehaald, en kunnen we ook weer afstempelingen uit de zogenaamde "kleinere plaatsen" tegenkomen.

Misschien kunt U zich beheersen om in december niet meteen alle (nieuwe) kerstzegels van de post af te scheuren, maar de poststukken even te laten liggen. In deze aflevering ga ik vertellen wat U daarbij zoal aan kunt treffen. Maar eerst kijken we met een schuin oog terug naar wat in de afgelopen jaren gebeurde.

In de KNJ-periode werken de grote sorteercentra natuurlijk op volle toeren, dus komen we ook de "alledaagse" stempels tegen. De slogans in de vlaggen vertonen weinig variatie met die welke door het jaar heen gebruikt worden. Maar soms krijgt U nog "Prettige Feestdagen" of een "Gelukkig Nieuwjaar" toegewenst (Afbeelding 12).

Afb. 12. Stempelvlaggen PF en GN, beide in 2 verschillende handschriften. Prettige Feestdagen uit 's Gravenhage heeft een kopstaande stok, met daarin weer kopstaande maand (XII met schreven), zodat die weer goed staat.

Om een deel van de grote drukte bij de sorteercentra in die drukke periode weg te halen, werd er in 1998 een "noodvoorziening" getroffen. Verspreid over het hele land werden zo'n 140 postvestigingen aangewezen, die belast werden met het stempelen van de post voor de eigen regio. In een aantal plaatsen werd een oudere stempelmachine opnieuw in gebruik genomen. Voor 105 andere tijdelijke stempelplaatsen werden bovendien nieuwe machines van het type "Klüssendorf" aangeschaft. Dit zijn de machines met grote ronde datumstempel (= plaatsnaamstempel) en een vierkante vlag van 3x3 cm. Om de machines jaarlijks op diverse plaatsen in te kunnen zetten werden de plaatsnaamstempels niet voorzien van een naam, maar van de algemene tekst "PTT POST" met daaronder een volgnummer (Afbeelding 13).

Afb.13. PTT POST-nummerstempels 7) uit 1998, met een driecijferig nummer. Slechts enkele stempels werden gebruikt in combinatie met een Postcode-vlag (006 Zwolle), de meeste met golflijnen (033 Nijmegen). En: waargewerkt wordt, worden fouten gemaakt, dus ook de instelling van de datum kan incorrect zijn. Voorbeeld: stempel 030 (Maastricht) met als datum 10__11 .

Twee jaar lang is er gewerkt aan een overzicht van de in 1998 en 1999 gebruikte nummerstempels en hun locaties. Deze lijst is terug te vinden in Filatelie van december 2000 8).

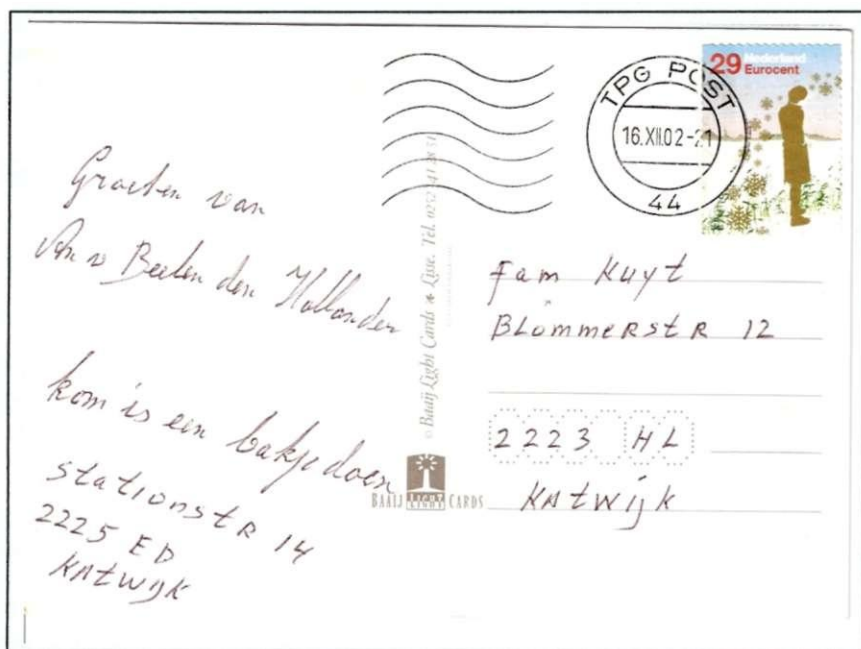
Ook in de KNJ-periodes van 2000 en 2001 werden deze extra machines weer ingezet, en het aantal werd uitgebreid tot 107. Maar of ze ook allemaal gebruikt zijn is tot op heden nog een vraag. Ook is nog niet van alle machines de locatie bekend.

Toen in 2002 de naam van PTT POST werd vervangen door TPG POST, werden ook de datumstempels veranderd. Althans: een gedeelte ervan. In de KNJ-periode van 2002 komen zowel PTT POST- als TPG POST-nummerstempels voor. De stempels met TPG hebben nu niet meer een maandaanduiding in Arabische, maar in Romeinse karakters. Bovendien bestaan de nummers onder de 100 maar uit twee cijfers. (Afbeelding 14)

Afb.14 a. (links) TPG POST-stempels uit 2002 met tweecijferig nummer in het stempel. Ook hier zijn de meeste stempels voorzien van een golflijnenvlag, slechts enkele met de Postcode reclame.

Afb. 14 b. (onder) De kaart met stempel 44 is een mooi voorbeeld van hoe uitgezocht kan worden waar de afstempeling heeft plaatsgevonden: geadresseerde en afzender wonen beide in Katwijk !

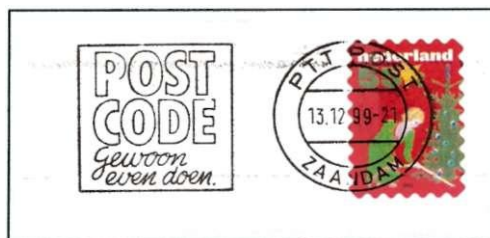

In 2002 worden ook de nummers 108 t/m 111 aangetroffen, in 2003 nog 112. Deze stempels hebben een ander uiterlijk: er is alleen een buitenring (en geen dubbele ring), de letters TPG POST hebben een ander lettertype, en de maandkarakters zijn Arabisch (afbeelding 15). Ook het stempel met nr. 107 werd vervangen door de nieuwe stempelvorm, waarbij de Postcode vlag plaats moest maken voor golflijnen.

Afb. 15. Twee TPG POST-stempels uit 2002 en 2003 (107 resp. 113) met de nieuwe stempelvorm, en een afdruk van de oude vorm van 107 uit 2001.

In de jaren van 2003 t/m 2005 heb ik betrekkelijk weinig post met nummerstempels gezien. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de machines veel minder gebruikt zijn dan in de daaraan voorafgaande jaren. Door te blijven zoeken moet duidelijk worden of alle nummerstempels inderdaad elk jaar gebruikt zijn 9) .

Afb. 16. Het aparte PTT POST-stempel met plaatsnaam Zaandam. Het gebruik hiervan is bekend van 1998 t/m 2002, met Postcodevlag.

Door gebrek aan materiaal uit deze jaren kan ik ook niet zeggen of het aparte PTT POST-stempel zonder nummer, maar met de plaatsnaam Zaandam (Afbeelding 16) later ook als TPG POST-stempel gebruikt is. Ik hoop het nog eens tegen te komen uit 2003 of daarna.

Enkele van de Klüssendorf-machines worden door het jaar heen ook gebruikt, en wel voor de stempeling van rouwpost. Omdat ze voorzien zijn van een golflijnenvlag, worden onaangename teksten zoals "Prettige Feestdagen" en "Gelukkig Nieuwjaar" vermeden. Ook in vroeger jaren waren er andere vervelende teksten als "Verpak het in een postpak" of "Postmuseum bewegend origineel" (Afbeelding 17).

Afb. 17. Voorbeelden van rouwbrieven met ongewenste teksten.

Nu TPG POST weer is verdwenen en TNT post op 16 oktober 2006 daarvoor in de plaats gekomen is (Afbeelding 18), ligt het voor de hand dat de nummerstempels, als ze weer gebruikt gaan worden, nu TNT POST-stempels zullen worden.

Vandaar mijn uitnodiging aan het begin van dit artikel om Uw kerstpost eens op een stapeltje te leggen en niet meteen de zegels eraf te scheuren. En misschien komt u ook andere minder gebruikelijke stempels tegen.

Ik wens U alvast fijne feestdagen en een voorspoedig 2007.

Afb. 18. Nieuw vlagstempel met aankondiging dat TPG post voortaan TNT post is. Gebruikt op 16 oktober 2006, tevens de dag van uitgifte van de TNT-postzegel.

Noten:

7) Van Marrewijk bezigt voor deze stempels de term "Eindejaarsnummerstempels". Bert van Marrewijk, "Van Andreaskruis tot eindejaarsnummerstempel, 100 jaar eindejaarspost" in: De Kartelrand, Informatieblad voor de leden van De Globe afdeling Wageningen, nr. 20, januari 2006. Uit dit artikel heb ik enkele passages gebruikt.

8) Jos M.A.G. Stroom en E.J. Feenstra, "PIT POST-nummerstempels in kaart gebracht. Lezers 'Filatelie' en leden Po & Po leverden materiaal" in: Ned. Maandblad voor Filatelie, december 2000, pag. 820-826.

9) Indien U hierover gegevens heeft of stukken beschikbaar wilt stellen, kunt u mij via mijn mail-adres stroom@wiz.nl bereiken.

FILATELISTEN VER. "NOVIOPOST"

Bestuur

Voorzitter:

A.F. Buijtenhuis, Tolhuis 20-30,
6537 LW Nijmegen, tel. 024-3449032
buijtenhuis@telebyte.nl

Secretaris:

W.J.M. Goossens, Vendelierstraat 15
6562 NA Groesbeek, tel. 024-3974654
w.j.m.goossens@chello.nl

Penningmeester:

A. Thijssen, Bongerd 68,
6581 TH Malden, tel. 024-3581054
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Commissie Veilingen:

H. Pierlo, Oliemolen 5
7041 BR 's Heerenberg, tel. 0314-661433

Ledenwerving:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijswijk,
Zebrastr. 18, 6531 TX Nijmegen,
tel. 024-3550895

Afdeling Jeugd:

H.M. van Rooijen, Heydennijckstr. 74
6521 LD Nijmegen, tel. 024-3234447

Commissie Activiteiten:

A.G. van den Berg, Diepvoorde 27-18,
6605 GP Wychen, tel. 024-6411149

Rondzending:

G.L.P. Dezaire, Lankforst 52-14,
6538 KH Nijmegen, tel. 024-3446150.

Pr-afdeling

vacature

Bibliotheek

W.J.M. Goossens, Vendelierstraat 15
6562 NA Groesbeek, tel. 024-3974654

Rondzending Tijdschriften

J. Diesveld, Wendelenkamp 42,
7091 TX Dinxperlo, tel. 0315-652179

Uitleenadres catalogi

Mevr. Th.G. v. Hoogstraaten-v. Rijswijk,
Zebrastr. 18, 6531 TX Nijmegen,
tel. 024-3550895

Nederlandse FDC-dienst

H.J.W.H. de Vos, De Lingert 62-06
6605 DW Wijchen, 024-6417236
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Ned.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Rondzenddienst

Algemene leiding:

J.M. Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 024-3221596

Administratie:

G.L.P. Dezaire, Lankforst 52-14,
6538 KH Nijmegen, tel. 024-3446150.
Postbankrekening 2744133
t.n.v. Hoofd Rondzendingen "Noviopost"

Aanleveren/afwikkelingen Boekjes

M.C. Meeuwse, Diamantstraat 46
6534 WZ Nijmegen, tel. 024-3561965

Distributie wijkerondzendingen:

C. Knoop, Leuvenbroek 10-18 N
6546 XB Nijmegen, Tel. 024-3555606

J.L. Spaargaren, Hertstraat 5

6531 KL Nijmegen, tel. 024-3559693

Distributie Gerichte Rondzendingen Ned. en Overzee:

C. Knoop, Leuvenbroek 10-18 N
6546 XB Nijmegen, Tel. 024-3555606
c.knoop3@chello.nl

Distributie Gerichte Rondzendingen:

H.A. Schreven, Broerdijk 142
6523 HE Nijmegen, tel. 024-3234430

Ledenadministratie

J.H.A. Ebben, Jekerstraat 15
6542 RZ Nijmegen, tel. 024-3771648
E-mail: leden.noviopost@cs.com

Redactie Novioporta

Inleveren copy en overige zaken:

J. Mulder, Hazeleger 218,
5431 HT Cuijk, tel. 0485-314047

Nieuwtjesdienst Buitenland

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, 0486-473868
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST" Nijm.